

VÄYS = Jukka Väyrynen, WMAS = Magnus Wedelin, ÖRYS = Sune Överby.

Litteratur

- Cederholm, L. 1978. Namnkoder – ett förslag till enhetliga personangivelser inom biologin. – Ent. Tidskr. 99: 135–141.
- Heinicke, W. & Skworzow, W. S. 1986. Die Expansion von *Autographa mandarina* (Freyer, 1846) in Nordeuropa aus der Sicht ihrer Gesamtverbreitung (Lep., Noctuidae). – Entomol. Nachrichten und Berichte 30: 141–156.
- Henriksen, H. J. & Kreutzer, I. 1982. Skandinaviens dagsommerfugle i naturen. Odense (Skandinavisk bogforlag).
- Janzon, L.-Å. & Bignert, A. 1979. Apollofjärilen i Sverige. – Fauna och flora 74: 57–66.
- Jessen, F. 1986. *Argyrozone laodice* Pall. En sommerfugl, der bør kikkes efter i Sydøstverige. – Lepidoptera 5: 53–55.
- Karsholt, O., Kristensen, N. P., Kaaber, S., Larsen, K., Schmidt Nielsen, E., Palm, E., Schnack, K., Skou, P. & Skule, B. 1985. Katalog over de danske Sommerfugle. – Ent. Meddr. 52: 1–163.
- Mikkola, K. & Jalas, I. 1977. Suomen Perhoset Yökköset 1. Suomen Perhostutkijain Seura/Otava.
- Mikkola, K. & Jalas, I. 1979. Suomen Perhoset Yökköset 2. Suomen Perhostutkijain Seura/Otava.
- Mikkola, K. & Lafontaine, J. D. 1986. A preliminary note on the taxonomy of the *Apamea zeta* complex, with the first report of *A. zeta* from Fennoscandia (Lepidoptera, Noctuidae). – Notul. ent. 66: 91–95.
- Palmqvist, G. 1981. Intressanta fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1980. – Ent. Tidskr. 102: 99–104.
- Svensson, I., Gustavsson, B., Imby, L., Elmquist, H., Hellberg, H. & Palmqvist, G. 1987. Catalogus Lepidopterorum Sueciae. Förteckning över Sveriges Fjärilar. Stockholm.
- Svensson, I. 1987. Anmärkningsvärda fynd av Microlepidoptera i Sverige 1986. – Ent. Tidskr. 108: 77–82.
- Tham, E., Elmquist, H. & Trei, H. 1986. En jämförelse mellan dvärgbjörkspinnaren, *Eriogaster arbusculae*, och björkspinnaren, *E. lanestrus*, i Sverige. – Ent. Tidskr. 107: 117–123.
- Urbahn, E. 1969. Das alte *Diarsia rubi-florida*-Problem neu untersucht (Lep., Noctuidae). – Zeitschr. Wiener Entomol. Ges. 54: 8–22.
- Urbahn, E. 1970. Problemet *Diarsia rubi-Diarsia florida*. – Lepidoptera 1: 216–234.

Ny svensk fjärilskatalog

Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1987. *Catalogus Lepidopterorum Sueciae*. Entomologiska Föreningen i Stockholm & Naturhistoriska Riksmuseet. Kodlista Ll. Ca 305 sidor. ISBN 91-86510-07-X. Pris 70 kronor (medlemspris 50 kronor).

Sedan länge har en ny katalog över svenska fjärilar efterlysts då både systematik, nomenklatur och kunskapen om arternas utbredning genomgått stora förändringar under de senaste årtiondena. Nu har den kommit och man kan genast konstatera att datatekniken på allvar trängt in i den moderna katalogframställningen.

Katalogens uppläggning är annars av relativt konventionellt snitt. En del avvikelser gentemot tidigare kataloger kan dock noteras. Den beskrivande texten är naturligtvis på svenska men i omedelbar anslutning till denna finns också direktöversatt engelsk text. Detta gör katalogen fullt förståelig även för flertalet utländska entomologer. Dessutom är samtliga kända arter från Danmark, Finland och Norge medtagna vilket ökar användbarheten, markerar den goda kännedomen om Nordens fjärilsfauna och understryker den nordiska gemenskapen på detta område.

Vid sidan av det vetenskapliga namnet har varje art inom Microlepidoptera, med vissa undantag, kodats så att släktets 2 och artepitetets 5 första bokstäver bildar en för Norden unik teckenkombination. Enligt förordet är avsikten att dessa koder ska kunna användas vid biologiskt inventeringsarbete. För Macrolepidoptera är namnkoden konstruerad av de 4 första bokstäverna i släktet samt de 3 första i artepitetet. Varför man inte använt en enhetlig kodifiering förklaras ej.

Inriktningen på katalogen är i första hand att visa fjärilsförekomster i respektive landskap samt att presentera nu gällande vetenskapliga namn på överfamiljer, familjer, släkten och arter. Andra taxa är ej medtagna. Eftersom många förändringar i nomenklaturen skett under den senaste tiden har man även inkluderat för svenskt vidkommande viktiga synonymer, en välkommen service.

Varje art har ett löpnummer, vilket dels underlättar sökandet efter arten via registret, dels ger en direkt angivelse till de kommentarer, som vissa arter är förbundna med. Dessa kommentarer ger bl a förklaringar till avvikelser från tidigare svenska kataloger vad gäller förekomst i landet eller i visst landskap. Radavståndet medger supplerande

anteckningar, ett framsynt arrangemang då samlare så gott som årligen påträffar nya svenska arter.

Nomenklaturen följer i tillämpliga delar den år 1985 utgivna danska katalogen, men skiljer sig på några ställen vad gäller släktindelningen. Det råder bland lepidopterologer en engagerad diskussion om gällande släkten kan anses välgrundat definierade och kvalificerade och man kan rent allmänt säga, att föreliggande katalog inte har godtagit alla släktkonstruktioner, ett praktiskt synsätt i främsta hand för den icke specialiserade taxonomen.

Ett stort arbete ligger bakom den nya katalogen. Många tiotusentals uppgifter har källkontrollerats och korrekturlästs och det kan naturligtvis inte undvikas, att vissa detaljfel ändå förekommer. Under granskningen av recensionsexemplaret påträffade anmälaren några saknade landskapsangivelser, men dessa kan lätt korrigeras i efterhand. Kartan på sidan 0-5 saknar markering för Östergötland (Ög).

De få felstavningar av artnamn som hittats bör knappast medföra några missförstånd. Sålunda skall nr 372 *B. frangutella*, 584 *D. borkhauseni*, 867 *S. ericevorella* och 2969 *X. ditrapezium* i stället skrivas *frangulella*, *borkhauseni*, *ericivorella* resp. *ditrapezium*. Beträffande stavningen av nr 2113 *X. quadrifasiata* och nr 2201 *P. bifaciata* torde Art. 32 (c) i den Internationella koden för zoologisk nomenklatur vara tillämplig då det för dessa arter möjligen rör sig om felstavningar i originalbeskrivningen – eller rätt och slätt senare felläsningar.

I katalogen nämns inget om de nya rön som

framkommit beträffande komplexet *Diachrysia chrysiis-tutti* och kanske ville man här avvakta ett formellt offentliggörande. Likaså fattas en kommentar till varför nr 2738 *A. pulmonaris* helt korrekt ej godtagits som svensk art. Den har vid ett tillfälle felaktigt angivits från Halland.

Enligt nyare uppgifter skall nr 873 *Holcocera perfugella* Jonasson vara synonym med *H. segnella* (Zeller, 1878) och nr 1094 *Holcopogon helveolellus* Stgr., 1879 är synonym med *H. bubulcellus* Stgr., 1859.

Inför nästa upplaga är det främst två saker som enligt anmälares mening skulle kunna förbättras. I artlistan (sektion 3) bör höger- och vänstersida byta plats så att anteckningar om nya landskapsfynd bättre passar högerhänta personer. Detta önskemål hänger i sin tur samman med bokens bräckliga häftning och att man måste vika ut boken kraftigt för att komma åt att skriva. Troligen kommer den flitige användaren redan efter ett par säsonger att ha en katalog enligt lösbladsprincipen. Även om författarna i förordet antyder, att nästa edition kommer att dröja, är det nog mångas förhoppning, att en ny upplaga kommer ut om några år, gärna med en inbunden variant som alternativ. Eftersom textmaterialet är lagrat på magnetband och/eller disketter, borde en uppdatering och en ny tryckning inte innebära alltför stort merarbete.

Den absolut största fördelen med katalogen är att den nu finns. För nordiska, och i synnerhet svenska samlare, är den oundgänglig då den fyller ett sedan länge känt behov.

Bengt Å. Bengtsson

Köpes

Begagnat binokulärt preparermikroskop med utbytbara objektiv/okular för olika förstoring. Hör av dig med pris- och detaljuppgifter till:

Tord Hägg
Kristianstadgatan 15
214 23 Malmö